

Mojmír Grygar: Sen o míru nebo glorifikace velkého kšeftu

[pz prvnizpravy.cz/zpravy/politika/mojmir-grygar-sen-o-miru-nebo-glorifikace-velkeho-kseftu](https://prvnizpravy.cz/zpravy/politika/mojmir-grygar-sen-o-miru-nebo-glorifikace-velkeho-kseftu)

Na obálce časopisu *The Economist* (12. 11.) se slibným nápisem 'Jak si představujeme mír na Ukrajině' je obrázek houpajících se dětí ve stínu betonových zátarasů.

Mojmír Grygar

24. listopadu 2022 - 02:20

Když se však začtete do úvodního článku 'Sny o míru', zatrnete, nevěříte tomu, jaké sny o míru si britští publicisté, mající v genech staletou zkušenost obcování s nevyvinutými národy, vymysleli, píše Mojmir Grygar v komentáři pro Prvnizpravy.cz.

Začínají snem o vítězné Ukrajině v roce 2030. Ne, nemýlíte se, pánové v informační centrále nesní o co nejbližším míru, ale vítězství z opatrnosti (nebo je to jejich přání?) odkládají o osm let. Jestliže dnes z Ukrajiny, která je etnicky a jazykově různorodá, uprchlo na 8 milionů (přesných čísel se nedopátráte, zřejmě to neví ani kyjevská vláda); jestliže se odhaduje, že denně dosud umíralo a umírá na bojištích a v zázemí 400 vojáků a civilistů na obou stranách (přesných čísel se nedopočítáte, patří na té i oné straně ke státnímu tajemství); jestliže je nutné odpočítat

civilní oběti v týlu, které ve zdraví nevydrží nedostatek energetických a vodních zdrojů, potom se britský sen o vítězství v roce 2030 změnil v noční můru – půjde totiž o více než milion obětí, které si ukrajinská vláda a západní podporovatele připíšou na vrub svého konečného vítězství.

Časopis, který si zakládá na statistikách a diagramech, nám hned nabízí své odhady; dosavadní válka prý stála 100 000 zabitých a vyrazených na obou stranách; znásobíme-li toto číslo příslušným počtem měsíců do konce roku 2030, dostaneme číslo výrazně překračující jeden milion obětí. Máme-li si učinit představu o tom, s jak obrovským počtem mrtvých počítá britský sen o míru, stačí, když ji srovnáme se stejným počtem padlých amerických vojáků ve všech velkých válkách 20. století. (K tomu ještě přičtíme jeden milion obětí covidové pandemie.) Tato srovnání rázem mění perspektivu ukrajinské války; opravdu to není žádná lokální šarvátka, ale chatrně maskovaný střet velmocí.

Západní strategové chtějí tuto vhodnou příležitost využít k tomu, aby Rusko pořádně vykrvácelo a Putinovi nebo jeho zástupcům nadobro přešla chuť is hrát na atomovou velmoc, která se vzpouzí západní hegemonii. Proroky budoucího míru hrozivé číslo obětí zřejmě nezaráží, vždyť oni ve svých vidinách o obětech ani nemluví, ale pouze o tom, kolik peněz to bude západní státy stát. Koneckonců to nepřekvapuje – cožpak kolonialisté a novodobí šířitelé ideálního liberálního řádu někdy uvažovali o ztrátách? Oni, jak známo, počítají jen ty své, zatímco statisíce a miliony mrtvých na druhé straně jsou jim lhostejné. Někdy je brali v úvahu jako měřítko úspěchu dané operace. Například ve Vietnamu americké jednotky prováděly denní odhad:

převyšoval-li počet mrtvých nepřátel více než dvoj– nebo trojnásobně vlastní ztráty, hon byl úspěšný.

Na druhé straně je stejně obtížné dopočítat se horentních sum, kterými západní státy podporují Ukrajinu; stejně to platí o počtu zbraní. Zmíněný článek nabízí velmi nepřesné údaje: za tři roky se počítá s několika miliardami dolarů (miliarda sem, miliarda tam, soukromí investoři ze zbrojního průmyslu, energetiky a výroby léčiv mají v bankách peněz, že nevědí, co s nimi), za rekonstrukci se odhaduje zaokrouhlená částka 100 miliard dolarů, což v nespočítatelných bilionech a trilionech soukromého kapitálu planety je zanedbatelná částka; sám nejbohatší muž planety Musk by to mohl pokrýt polovinou svého majetku.

Nezdá se vám, že tady narážíme na nepřekročitelnou bariéru absurdity a zdravého rozumu? Je hospodářský systém, který umožňuje jednotlivci shromáždit takovou sumu, v pořádku? Nejsou na místě pojistky, aby extrémní nerovnost, vyjádřená úměrou 1 % nejbohatších versus 99 % ostatních, začala konečně ustupovat a slábnout? Jak je možné, že nejmocnější vojenský pakt, jaký vůbec kdy byl na zemi, využívá lokální válku k tomu, aby konečně vyřadil svého historického protivníka ze hry? Jak je možné, že evropská veřejnost nemá možnost odsoudit tento typ hybridní války, která, jak si pochvalují američtí stratégové, nebude stát Ameriku ani jednoho vojáka?

Při těchto úvahách a rozpočtech se nemůžeme zbavit dojmu, že celá válka na Ukrajině, vnucená Rusku chytrými západními stratégy, je z hlediska nadnárodního kapitálu jediným velkolepým kšeftem, který umožní hladkou investici do mezinárodními smlouvami zaručeného podnikání. Morální gloriola, která obestírá rekonstrukci země

zdevastované válkou, dobře propočítaný podnik krásně posvěcuje. Bude-li válka trvat o nějaký ten rok déle, tím lépe, objem investic stoupne. Na nějakých statisíkových lidských obětech nezáleží.

V tomto výhodném byznysu již vůbec nejde o příčinu války, také není podstatné, do jaké míry se překračují dovolené hranice války dané ženevskými konvencemi, ani nikoho nezajímá, zda vojáci a obyvatelé jedné země krvácejí pro fiktivní zájmy jiných států. Známe to – když obchodník provádí svůj vysoce ziskový podnik, obrana národních hodnot nebo jiných ideálních principů jde stranou. Příliš nezáleží ani na tom, zda oběti Ukrajinců věrných kyjevské vládě jsou dražší nebo vyšší, než oběti Rusů od nepaměti usídlených na východě a jihu země, jimž Kyjev po roce 2014 odpírá jejich jazyk a historická práva. Američanům koneckonců nikdy příliš neležely na srdci oběti svých imperiálních válek. Nestarali se o počet zabitých Husajnových Iráčanů, které před padesáti lety vyzbrojovali proti Íránu, ani na ztrátách mudžahedínů, které si najímali proti sovětským vojákům v Afghánistánu. Americký generál Smedley Butler, který se pyšnil účastí ve válkách na třech kontinentech, v knize *War is a Racket* (Válka je humbuk–švindl–vydírání) vydané v roce 1935 přiznal, že byl svalovcem (muscle–man), vyděračem v rukou obchodníků a bankéřů.

Pozoruhodné je, že ve snu o ukrajinském míru se již nemluví o Putinově pádu, i když stratégové připouštějí, že by ho mohl zastoupit někdo jiný, ale nedělají si iluze, že by jeho zástupce dal ruce pryč od ruských zájmů. V každém případě se o rozpadu tisíciletého Ruského impéria již nemluví. Rusko, dělej co dělej, zůstane, jen musí být odzbrojeno, zbaveno atomové síly, vykastrováno, odhozeno na

periferii dějin. O tom, že by se především muselo vzdát svého přírodního bohatství, se nemluví, je to sice konečný cíl válečného byznysu, ale zatím se spokojme pěkným mírovým snem.

Co na to říct? Snad jen připomenout starou průpovídku – není radno dělit se o kůži medvěda, který ještě běhá po lese.

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)